

Sygn. akt II Ca 459/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Kurdziel (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Renata Stępińska SR (del.) Anna Kruszewska

Protokolant: protokolant sądowy M. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r. w Krakowie

na rozprawie sprawy z wniosku Gminy Miejskiej K.

przy uczestnictwie M. G.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie

z dnia 22 października 2014 r., sygnatura akt I Ns 797/14/P

postanawia:

1. oddalić apelację;
2. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 października 2014r. wydanym w sprawie z wniosku Gminy Miejskiej K. przy uczestnictwie M. G. o stwierdzenie nabycia spadku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie stwierdził, że spadek po R. G. s. J. i M., zmarłym dnia (...) w K., ostatnio stale zamieszkałym w K. przy ul. (...).B. (...), na podstawie ustawy nabył syn M. G. w całości (pkt 1) oraz stwierdził, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 2).

Podstawą ww. orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne:

R. G. ur. (...) w G., s. J. i M., zmarł (...) r. w K. jako rozwiedziony. Pozostawił po sobie tylko jednego syna, M. G., który był obecny przy śmierci swojego ojca. R. G. nie sporządził testamentu.

Nikt ze spadkobierców nie odrzucił spadku, nie zrzekał się dziedziczenia nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

Sąd Rejonowy dokonał powyższych ustaleń na podstawie odpisów aktów stanu cywilnego, którym jako dokumentom urzędowym przysługuje domniemanie prawdziwości oraz zgodności z prawdą, a które także nie były kwestionowane przez uczestników postępowania. Ponadto Sąd oparł się na zapewnieniu spadkowym uczestnika postępowania M. G., uznając je za wiarygodne w obliczu zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z treścią art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy w testamencie albo gdy żadna z osób które powołał nie chce lub nie może być spadkobiercą. W niniejszej sprawie spadkodawca R. G. za życia nie sporządził testamentu, wobec czego ustalenie kręgu spadkobierców dziedziczących po zmarłym odbyło się na podstawie przepisów ustawy. W myśl art. 931 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. R. G. zmarł jako rozwiedziony, a zatem do kręgu spadkobierców po nim należy wyłącznie jego jedyny syn M. G., który dziedziczy całość spadku po zmarłym. Art. 1012 k.c. stanowi, że spadkobierca może przyjąć spadek bądź bez ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkowe (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza) lub też spadek w ogóle odrzucić. Natomiast art. 1015 § 1 k.c. wprowadza ograniczenie, że spadkobierca może złożyć powyższe oświadczenie w terminie 6 miesięcy od dowiedzenia się o podstawie swojego powołania. Jak ustali Sąd, M. G. był obecny przy swoim ojcu w chwili jego śmierci oraz wiedział, że ten nie pozostawił po sobie testamentu, zatem to dzień po (...) r. rozpoczął bieg sześciomiesięczny termin do złożenia przez niego odpowiedniego oświadczenia w tym zakresie. Spadkobierca nie złożył żadnego oświadczenia w przewidzianym ustawą terminie, zatem zgodnie z domniemaniem ustanowionym w art. 1015 § 2 k.c. nabył on spadek z mocy ustawy w sposób prosty, czyli bez ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkowe po zmarłym spadkodawcy. Fakt bezczynności spadkobiercy w czasie biegu ustawowego terminu 6 miesięcy od momentu dowiedzenia się o podstawie powołania do dziedziczenia skutkuje tym, że złożone po jego upływie oświadczenie o sposobie przyjęcia spadku czy też w ogóle o jego odrzuceniu jest bezskuteczne.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparte zostało o treść art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik M. G., wnosząc o ponowne rozpoznanie sprawy. Podniósł, iż na rozprawie w dniu 22 października 2014r. przychylił się do stwierdzenia nabycia spadku po swoim ojcu, ale tylko wówczas, gdy przyjmie spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Nigdzie nie zostało to stwierdzone.

Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji i zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż wnioskodawca Gmina Miejska K. była uprawniona do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po R. G., bowiem jako wierzyciel spadkodawcy posiada interes prawny w ustaleniu spadkobierców dłużnika. Podkreślić należy także, iż prawo do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku nie jest ograniczone żadnym terminem, nie ulega przedawnieniu ani nie wygasa.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji podnieść należy, iż zarzuty te – jako bezzasadne – nie mogły skutkować ani zmianą zaskarżonego postanowienia ani jego uchyleniem. Poza sporem w niniejszej sprawie było, iż jedynym spadkobiercą R. G. jest na podstawie art. 931§ k.c. jego syn – uczestnik M. G.. Spadkodawca nie sporządził bowiem testamentu, był w chwili śmierci osobą rozwiedzioną i miał tylko jedno dziecko. Tak, jak wskazał to Sąd Rejonowy, z ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie na podstawie zapewnienia uczestnika, spadkobierca nie składał oświadczenia w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku po R. G. w terminie wskazanym w art. 1015§1 k.c. Jak wynika z treści ww. przepisu, oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Skoro uczestnik – jak wynika z jego oświadczenia złożonego na rozprawie w dniu 22 października 2014r. - był przy śmierci ojca i nie posiadał wiedzy, aby ojciec pozostawił jakikolwiek testament, powyższe oświadczenie winno być złożone do 1 sierpnia

2011r. Brak oświadczenia spadkobiercy jest jednoznacznym z prostym przyjęciem spadku (art. 1015§2 k.c.). Podkreślić należy, iż skutek w postaci nabycia spadku z pełną odpowiedzialnością za długi spadkowe następuje z mocy ustawy i spadkobierca, który nie złożył oświadczenia w terminie nie może skutecznie warunkować nabycia spadku od tego, że nie będzie ponosić odpowiedzialności za powyższe długi. Prawdłowo w sentencji zaskarżonego postanowienia nie zawarto wskazania, iż nabycie spadku nastąpiło „wprost”. Konieczne elementy postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku określone zostały w art. 677 k.p.c., zaś zgodnie z §145 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007r. - regulaminu urzędowania sądów powszechnych, w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku zaznacza się wyłącznie fakt nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Jak wskazano wyżej, spadkobierca skutecznego oświadczenia o przyjęciu spadku z ograniczeniem odpowiedzialności za długi spadkowe nie złożył.

Wobec powyższego, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520§3 k.p.c., zasądzając od apelującego na rzecz wnioskodawcy, który wnosił o oddalenie apelacji, koszty zastępstwa procesowego obliczone na podstawie §12 ust. 1 pkt 1 w zw. z §8 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.